

- Uvod • Uzroci • Simptomi i dijagnoza • Liječenje

Uvod

Pleksus raspodjeljuje nerve na neki način slično električnoj razvodnoj kutiji koja raspodjeljuje žice po različitim dijelovima kuće. Povrede nerava u glavnim pleksusima, kutijama spojnica nervnog sistema, uzrokuju probleme u rukama i nogama, koje ti nervi opskrbljuju. U trupu tijela smještena su četiri nervna pleksusa:

- Cervikalni (vratni) pleksus omogućuje nervnu povezanost sa glavom, vratom i ramenima,
- Brahijalni pleksus daje nerve prema prsima, ramenu, nadlaktici, podlaktici i šaci,
- Lumbalni (slabinski) pleksus vodi nerve u leđa, trbuhu, prepone, bedra, koljena i nogu,
- Sakralni pleksus daje nerve za zdjelicu, stražnjicu, spolne organe, bedra, noge i stopala.

Budući da su lumbalni i sakralni pleksus međusobno povezani, katkada se spominju kao lumbosakralni pleksus.

Interkostalni (međurebrani) nervi su smješteni između rebara.

Uzroci

Pleksus je često oštećen kada tijelo stvara antitijela koja napadaju njegova vlastita tkiva (autoimuna reakcija). Autoimuna reakcija je vjerojatno odgovorna za akutni brahijalni neuritis, iznenadnu lošu funkciju brahijalnog pleksusa. Međutim, pleksus češće oštećuje fizička ozljeda ili rak. Brahijalni pleksus može oštetiti nezgoda koja potegne ruku ili je jako savije u zgloboj čašici, na sličan način može pad oštetiti lumbosakralni pleksus. Rak koji raste u gornjim područjima pluća može napasti i uništiti brahijalni pleksus, rak crijeva, mokraćnog mjehura ili prostate može napasti lumbosakralni pleksus.

Simptomi i dijagnoza

Loša funkcija brahijalnog pleksusa uzrokuje bol i slabost ruke. Slabost može zahvatiti samo dio ruke, kao što je podlaktica ili biceps ili čitavu ruku. Kada je uzrok autoimuni poremećaj, ruka izgubi snagu unutar jednog do sedam dana, a ponovno je stječe polako tokom nekoliko mjeseci. Oporavak nakon povrede ima također sklonost laganog oporavka tokom nekoliko mjeseci, premda neke teške povrede mogu uzrokovati trajnu slabost.

Loša funkcija L/S (lumbosakralnog) pleksusa uzrokuje bol u donjem dijelu leđa i nozi i dovodi do slabosti dijela noge ili cijele noge. Slabost može biti ograničena samo na pokrete stopala ili potkoljenice ili može uzrokovati paralizu čitave noge. Oporavak ovisi o uzroku. Oštećenje pleksusa izazvano nekom autoimunom bolešću može polako nestati tokom nekoliko mjeseci.

Na temelju kombiniranih smetnji osjeta i kretnji doktor utvrđuje da se radi o pleksusu, a iz njihova smještaja, koji je pleksus zahvaćen.

Pomoć u određivanju mjesta oštećenja mogu dati elektromiogram i proučavanja provodljivosti nerva. Pomoću CT-a ili MRI može se utvrditi je li poremećaj pleksusa uzrokovao kakav rak ili druga novotvorina.

Liječenje

Liječenje ovisi o uzroku poremećaja pleksusa. Rak u blizini pleksusa može se liječiti zračenjem ili kemoterapijom. Katkada se tumor ili nakupina krvi što oštećuje pleksus mora ukloniti hirurškim putem. Doktori ponekad za akutni brahijalni neuritis i druge poremećaje pleksusa u kojima se sumnja na autoimuni uzrok propisuju kortikosteroide, ali oni nisu dokazano blagotvorni. Kada poremećaj pleksusa uzrokuje fizikalna ozljeda, za izlječenje može biti potrebno samo vrijeme.